

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Filosofiaren Historia USE 2020

www.ehu.es

FILOSOFIAREN HISTORIA

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

Azterketa honek lau aukera ditu: A, B, C eta D. Horietako bat hautatu behar duzu.

Ez ahaztu azterketako orrialde guztietan kodea jartzea.

A AUKERA

DESCARTES

“Horren ostean, ni zer naizen aztertu nuen arretaz, eta ikusi nuen irudika nezakeela ez neukala inolako gorputzik eta ez zegoela ni nengoen inolako mundurik, ez eta lekurik, baina ez nezakeela horregatik irudikatu ni ez nintzela; eta ikusi nuen, halaber, beste gauzen egiaz zalantza egin behar nuela pentsatze hutsetik ondorioztatzen zela, ebidenteki eta ziurtasunez, ni banintzela”.

Descartes: *Metodoaren diskurtsoa*

GALDERAK

1. BLOKEA TESTUA ULERTZEA

1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).

1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. Descartesen pentsamenduan, zalantza metodikoa garatu ondoren, arrazoimenak “ni”-a ezartzen du, eta handik hasten da ezagutzaren bidea. Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Intuizioa eta dedukzioa. Analisia eta sintesia (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.2. Jainkoa eta munduaren esistentzia (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.3. Ilustrazioren ezaugarri nagusiak (2 puntu) (Gehienez: 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2020ko EZOHIOA

FILOSOFIAREN HISTORIA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO
A LA UNIVERSIDAD

EXTRAORDINARIA 2020

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

B AUKERA

KANT

“Ilustrazioa da gizakia bere erruzko adingabetasunetik irtetea. Adingabetasuna, berriz, besteren gidaritzarik gabe nor bere adimenaz baliatzeko ezintasuna da. Norberaren erruzkoa da, adingabetasunaren zergatia ez baitatza adimenik ezean, nork bere buruaz besteren gidaritzarik gabe erabakitze gaitasun eta kuraiarik ezean baizik. Sapere aude! “Ausart zaitetz zure adimenaz baliatzen!” Hona hemen ilustrazioaren goiburua”.

Kant: “*Zer da Ilustrazioa?*” galderari erantzuna

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).

1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. Kant-en iritziz, gizakiak, bere kontzientzia morala eraikitzean, bere arrazoimenaz balaitu behar du. Ikasi dituzun filosofo guztiek ez dute tesi hori onartzen. Idatz ezazu disertazio labur bat, gutxienez Kant-en tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanez. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Kant eta Ilustrazioa: arrazoimenaren erabilera publikoa eta erabilera pribatua (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.2. Razionalismoa eta enpirismoa Kant-engan (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.3. Razionalismoaren ezaugarri orokorrak (2 puntu) (Gehienez, 250 hitz).

Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2020ko EZOHAKO

FILOSOFIAREN HISTORIA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO
A LA UNIVERSIDAD

EXTRAORDINARIA 2020

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

C AUKERA

PLATON

“Ulergarriaren munduan atzematen den azkena ongiaren ideia da, nekez atzeman ere. Behin susmatuz gero, gauzetan den alderdi zuzen eta eder guztien zergatia dela ebatzi behar da; beste aldetik, mundu ikusgarrian argia eta argiaren emalea sortu dituen eran, mundu ulergarrian egiaren eta ezagumenaren sortzailea dugu ongia, eta berau atzeman behar du bizitza pribatuan zein publikoan zentzuz jokatu nahi duenak”.

Platon: *Errepublik*a VII, 3.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).

1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. Platonen iritziz, ongiaren ideia ezagutu gabe, zentzuz (=ondo) aritzea ezinezkoa da. Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Ezagueraren teoria: zientzia eta iritzia. Dialektika (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.2. Dualismo antropologikoa: gorputza eta arima. Arimaren teoria (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.3. Platonen ideien teoriaren kritika: hilemorfismoa (2 puntu) (Gehienez, 250 hitz).

Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2020ko EZOHIOA

FILOSOFIAREN HISTORIA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO
A LA UNIVERSIDAD

EXTRAORDINARIA 2020

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

D AUKERA

ARISTOTELES

“Gizaki guztiek berez dute jakiteko guraria. Horren adierazle da sentimenei diegun estimua, horiek berez baititugu estimatzen, beren baliagarritasuna alde batera utzita, eta beste edozein baino gehiago, ikusmena. Eta ez bakarrik ekintzari begira, zeren, ezer egin behar ez badugu ere, esan baitezakegu nahiago izaten dugula ikusmena, gainerako sentimenak baino. Eta arrazoiz hau da: sentimenetan berak laguntzen digula gehien gauzak ezagutzen eta horien alderdi ezberdin asko erakusten dizkigula”.

Aristoteles: *Metafisika* I, 1.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1. Laburtu ezazu pasarteak, haren ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).

1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. Aristotelesen iritziz, jakintzaren prozesuan sentimenek oinarritzko iturri bat osatzen dute. Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez Aristotelesen tesi horren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Mugimendua eta aldaketa: potentzia eta egintza (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.2. Arimaren teoria (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.3. Platonen ideien teoria (2 puntu) (Gehienez, 250 hitz).

ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK
CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN

FILOSOFIAREN HISTORIA

	1. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
1.1	Ikasleak berari proposatutako testuaren atal batzuk kopiatu besterik ez du egiten, eta, laburpen gisa, testuan jasota dauden tesi eta ideiak adierazten ditu.	0,25
	Ikasleak testuaren ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, baina ez ditu jasotzen testuan jasota dauden ideien multzoa ezta ideien arteko lotura ere.	0.50
	Ikasleak testuan adierazten den ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, eta horrekin lotura duten ideiak aipatzen ditu. Laburpenaren adierazpena edo egitura, halere, ez dira egokiak.	0,75
	Ikasleak testuaren laburpena egiten du, bertan jasotako ideiak eta horien arteko lotura errespetatzen ditu, ez du hitzez hitz errepikatzen eta argi eta zehatz adierazten du dena.	1
1.2.1	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.2.2	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak mintzaldiaren gaiaz zenbait ideia garatzen ditu, baina garapena arruntegia da edo euskarririk edota argibiderik gabekoa. Ez du azaltzen iritzi pertsonal egokirik.	1
	Ikasleak testuan planteatzen den gai filosofikoa ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu ideiak eta argudioak garatzeko bi ikuspegi filosofiko. Adibideak egokiak dira, or ohar, eta nolabait erantzunaren euskarri izateko balio dute. Badago iritzi pertsonal egokien zantzuren bat..	2
	Ikasleak testuan planteatzen den gaia eraginkortasunez ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu gaiarekiko bi ikuspuntu filosofiko, eztabaida kritikoa eginez. Adibideak egokiak dira,. Iritzi pertsonala egokia da.	3

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

	2. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
2.1 eta 2.2	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	0,75
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	1
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1,5
2.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta..	1,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	2